

Cnuasach Bhéaloideas Éireann An Coláiste Ollscoile, COBÁC

Cnuasach
Bhéaloideas
Éireann

National
Folklore
Collection

TREOIRLÍNTE CARTLAINNE

Polasaí Cartlainne

Is faoi chúram Cnuasach Bhéaloideas Éireann an bailiúchán ollmhór lámhscríbhinní, fuaime agus grianghraf ina léirítear chuile ghné de bhéaloideas na hÉireann, bailiúchán a chuimsíonn an méid a bailíodh faoi Choimisiún Béaloideas Éireann (1935-1971) mar aon lena chomharbaí.

Bailítear tuilleadh ábhar den chineál seo faoin am atá caite agus faoin am i láthair in Éirinn trí obair pháirce na mball foirne féin, trí thacú le tionscnaimh bhailithe áitiúla agus trí bhaill an phobail a ghríosú chun cuidiú léi cur leis na bailiúcháin.

Déantar a bhfuil i gCnuasach Bhéaloideas Éireann a choimeád, agus eolas faoina bhfuil ann a sholáthar agus a chur ar fáil do thaighdeoirí.

Cead isteach sa Chnuasach

Fáiltítear roimh chuairteoirí agus déantar freastal orthu de réir mar is acmhainn don fhoireann agus don Lárionad agus cúinsí spáis agus am foirne san áireamh. Chun cead isteach a fháil, ní mór do chuairteoirí foirm iarratais a líonadh.

Ní bhíonn fáil ar chuid den ábhar cartlainne ó am go chéile i ngeall ar obair chaomhnaithe, obair innéacsála nó riachtanais eile den chineál sin agus tharlódh sé nach mbeadh teacht ag an phobal ar ábhar áirithe faoi leith a bhaineann leo.

Ar an droch-uair, ní bhíonn cead isteach ag mic léinn fochéime (seachas mic léinn an Lárionaid féin) ná daltaí scoile a mbíonn tionscnaimh ar siúl acu.

Is cás linn thar gach ní sábháilteacht na mbailiúcháin agus a gcosaint ó mhí-usáid. Dírítear aird na gcuairteoirí ar na coinníollacha a bhaineann le husáid ábhar cartlainne. (féach thíos: **Treoracha do lucht taighde**)

Is le Coláiste Ollscoile Bhaile Átha Cliath a bhfuil i dtaisce i gCnuasach Bhéaloideas Éireann agus sealbhaíonn an Coláiste an bailiúchán ar iontaobhas do mhuintir na hÉireann. Is leis an Coláiste cóipcheart ábhar uile na cartlainne mura gcuirtear a mhalairt in iúl.

Is cás leis an Coláiste cearta na ndaoine ar tógadh síos uafa an t-ábhar atá sa chartlann nó a sholáthraigh ábhar cartlainne, agus cuireann an Coláiste de cheangal uirthi féin féachaint chuige nach ndéantar aon úsáid neamhoiriúnach dá bhfuil faoina cúram.

Dá réir sin, ní féidir aon chuid den ábhar cartlainne ná an t-eolas atá sna hinnéacsanna a fhoilsiú, ná a chraobhscaoileadh ar aon bhealach ná é a roinnt leis an tríú duine chun sochair nó chun somhaoine, gan cead scríofa a bheith faighte ó Stiúrthóir Cnuasach Bhéaloideas Éireann. Déantar iarratais ar chead a phróiseáil saor in aisce nuair nach mbíonn i gceist ach méid teoranta ábhair, ach baintear airgead amach i gcásanna eile ag a bhfuil dua ag baint leo.

Comhairle agus Cúnamh

Bíonn fáil ag cuairteoirí ar raidhse innéacsanna agus ar acmhainní eile cartlainne agus leabharlainne agus ar chomhairle lucht na foirne maidir leis an taighde a bhíonn ar siúl acu. Is gá seirbhísí comhairlithe ar tháille a iarraidh nuair a bhíonn níos mó ná an gnáth-chúnamh ócáideach i gceist.

Treoracha do lucht taighde cartlainne agus leabharlainne

Fág, le do thoil, cótaí, scáthanna fearthainne, cásanna nó málaí, cásanna iompair do ríomhairí glúine san áireamh, taobh amuigh den seomra léitheoireachta. Ní cheadaítear bia a ithe ná deoch a ól sa seomra léitheoireachta. Ní cheadaítear riamh cártaí a thógáil as na hinnéacsanna ná ath-ord a chur orthu.

Lámhscríbhinní

Ní mór do léitheoirí duillín iarratais a líonadh isteach ag tabhairt mioneolais faoi uimhir imleabhair, faoi bhoscaí cartlainne nó ábhair ar mian leo súil a chaitheamh orthu, agus an duillín a thabhairt do bhall foirne. Ní cheadaítear do thaighdeoirí ábhar cartlainne a thógaint ón gcartlann.

Iarrtar ar chuairoteoirí na lámhainní atá ar fáil a chaitheamh nuair atáthar ag scrúdú ábhair.

Ní thabharfar níos mó ná dhá imleabhar lámhscríbhinn amach san iarraidh.

Ní thabharfar níos mó ná bosca amháin cóipleabhar do léitheoirí as cnuasach Lámhscríbhinní na Scol san iarraidh.

Ba cheart ard-chúram a dhéanamh de na lámhscríbhinní agus gan iad a oscailt ná a léamh ach amháin ar bhord. Ná luigh orthu nó ná leag aon ní orthú, le do thoil. Ná leag, le do thoil, do leabhar nótaí, páipéar ná cártaí ar lámhscríbhinní agus tú ag breacadh nótaí.

Cartlann agus Leabharlann

Ba chóir do léitheoirí ar mian leo tagairt nó leathanach imleabhair a nótaíl, é sin a dhéanamh ar leathanach ar leith. Ní cóir cártaí, badhrónna, nótaí féinghreamaitheacha ná nithe eile a chur isteach in imleabhair lámhscríbhinn agus leabhair nó a chur le leathanaigh.

Pinn luaidhe amháin a cheadaítear le nótaí a thógáil sa seomra léitheoireachta ná sa leabharlann.

Moltar do lucht taighde sa seomra léitheoireachta a bheith chomh tuisceanach agus is féidir i leith a gcomhléitheoirí trí chiúnas a choimeád.

Ní mór socrú ar leith a dhéanamh chun ríomhairí pearsanta nó téipthaifeadáin a úsáid sa seomra léitheoireachta ná sa leabharlann.

Tá cosc ar threalamh grianghrafadóireachta, fótachóipeála agus scanála a úsáid maidir leis na lámhscríbhinní agus na leabhair. Ba chóir do léitheoirí atá ag lorg cóipeanna d'ábhar dul i dteagmháil le ball d'fhoireann na cartlainne nó leabharlainne.

An Bailiúchán Grianghraf

Ní féidir taighde a dhéanamh ar ábhar ghrianghraf ach faoi threoir phearsanta na foirne cartlainne agus trí choinne amháin.

An Bailiúchán Closamhairc

Ní féidir taighde a dhéanamh ar ábhar chlosamhairc ach faoi threoir phearsanta na foirne cartlainne agus trí choinne amháin.

Tabhair faoi deara, le do thoil, nach féidir taighde a dhéanamh ar ábhar san Rannóg Ceol Tuaithe (Teach Newman, Faiche Stiabhna), Cnuasach Bhéaloideas Éireann UCD, ach trí choinne amháin.